

Particuliere Verzekeringen

Toelichting

In deze toelichting vindt u informatie over uw verzekering: over de aandachtspunten, de begripsomschrijvingen en uiteraard over de Algemene en de Bijzondere Voorwaarden die voor deze verzekering gelden. Voor deze verzekering gelden de algemene begripsomschrijvingen, de Algemene Voorwaarden, de Bijzondere Voorwaarden, de clausules en de bepalingen die op het polisblad staan vermeld. Deze onderdelen vormen één geheel met elkaar.

Aandachtspunten

Met de aandachtspunten wijzen wij u op bepalingen die voor de dekking of de premiestelling van de door u gesloten verzekering(en) van extra belang kunnen zijn. In de polisvoorwaarden en/of op het polisblad staan de bepalingen precies omschreven. Kijk in de voorwaarden om te zien of die bepalingen ook voor uw verzekering gelden of informeer eventueel bij uw adviseur.

De aandachtspunten zijn:

Aangifte van diefstal

Alcohol, geneesmiddelen en opwekkende of bedwelmende middelen

Bedenktijd

Negatief reisadvies

Schademelding

Terrorisme

Verplichtingen/Preventiemaatregelen

Wijzigingen/Aantal en leeftijd van de verzekerde(n)

Algemene begripsomschrijvingen

In de Algemene Begripsomschrijvingen vindt u een omschrijving van de begrippen die in verschillende voorwaarden voorkomen. Deze begripsomschrijvingen gelden voor de Algemene Voorwaarden, de Bijzondere Voorwaarden, de clausules en de bepalingen op het polisblad.

Algemene Voorwaarden

In de Algemene Voorwaarden vermelden wij de bepalingen die gelijklopend zijn voor meer verzekeringen.

Bijzondere Voorwaarden

In de Bijzondere Voorwaarden vindt u de specifieke bepalingen die gelden voor de verzekering(en) die u hebt gesloten.

Particuliere Verzekeringen

Aandachtspunten

Aangifte van diefstal

Bij diefstal van verzekerde zaken moet u aangifte doen bij de politie. In het buitenland moet u er rekening mee houden dat de aangifte bij de politie ter plaatse moet worden gedaan. Kunt u niet bij de politie ter plaatse terecht, vraagt u dan om een verklaring van vermissing bij uw hotel, op de luchthaven, van een hostess of om een verklaring van getuigen. Diefstal van uw motorrijtuig met een Nederlands kenteken moet u ook bij de Nederlandse politie melden, evenals diefstal of vermissing van uw paspoort of rijbewijs. Die melding dient voor de registratie van die feiten.

Alcohol, geneesmiddelen, opwekkende of bedwelmende middelen

In een aantal verzekeringen is een uitsluiting opgenomen voor schade die ontstaat door het gebruik van alcohol, geneesmiddelen, opwekkende of bedwelmende middelen. Als een verzekerde onder invloed ervan schade veroorzaakt, kan hij zijn recht op hulpverlening, een uitkering en/of vergoeding van een cascoschade verliezen. De uitsluiting kan ook gelden als een verzekerde een ademtest of een urine- of bloedproef weigert. Deze bepaling geldt onder meer voor de bestuurder van een motorrijtuig die onder invloed is van alcohol, geneesmiddelen of opwekkende of bedwelmende middelen.

Bedenktijd

U kunt een verzekering binnen 14 dagen na ontvangst van het polisblad waarop wij die verzekering voor de eerste keer vermelden, schriftelijk beëindigen. Deze verzekering is dan vanaf het begin niet van kracht geweest. De beëindiging geldt alleen voor de betreffende verzekering.

Negatief reisadvies

Als een reiziger een negatief reisadvies negeert en hij toch naar een gevaarlijk gebied reist, dan behoudt hij wel zijn normale verzekeringsdekking, maar hij moet er wel rekening mee houden dat eventuele hulpverlening - zoals ziekenhuisopname of repatriëring - wel eens moeizamer kan verlopen dan onder normale omstandigheden het geval zou zijn of zelfs in het geheel niet mogelijk is. Wanneer bijvoorbeeld in een land alle vliegvelden zijn gesloten, is het vrijwel onmogelijk om gestrande reizigers naar huis te helpen.

Schademelding

Als er een gebeurtenis plaatsvindt waardoor wij eventueel een uitkering of schadevergoeding moeten doen, moet u of de verzekerde die gebeurtenis zo snel mogelijk bij ons melden. Dat doet u door ons een volledig ingevuld en ondertekend schadeformulier toe te zenden. Ook moet u ons zo snel mogelijk alle informatie en stukken toesturen die betrekking hebben op de gebeurtenis of de schade.

Terrorisme

Voor schade die is ontstaan als gevolg van terroristische acties geldt voor alle verzekeringen een beperkte dekking. In de Algemene Voorwaarden vindt u de bepalingen die hiervoor van toepassing zijn.

Verplichtingen/Preventiemaatregelen

Verzekeren is niet alleen een kwestie van premie betalen en bij schade een uitkering ontvangen. Bij een verzekeringsovereenkomst is er niet alleen sprake van rechten van de verzekerden, maar ook van plichten. Zo ligt bij u en de overige verzekerden de plicht om alles te doen wat redelijkerwijs mogelijk is om schade te voorkomen of te verminderen.

Zo gelden bij (mini-)cascoverzekeringen voor personenauto's, caravans en pleziervaartuigen preventiemaatregelen om diefstal te voorkomen. Ga na of uw vaar- of voertuig beveiligd moet zijn en pas eventueel de voorzieningen aan. Laat uw vaar- of voertuig nooit onafgesloten en/of met de sleutels erin onbeheerd achter.

Bij een aantal verzekeringen stellen wij eisen aan uw voorzichtigheid.

Zo geldt voor reisverzekeringen onder meer:

- vervoer geld, kostbaarheden en reisdocumenten altijd als handbagage;
 - laat nooit geld, kostbaarheden en reisdocumenten onbeheerd achter, zoals op het strand tijdens zwemmen in zee;
 - laat in principe geen bagage in een vervoermiddel achter;
 - neem handzaam in koffers en tassen verpakte bagage altijd mee naar het logiesverblijf, zelfs bij één overnachting.
- Houdt u er rekening mee dat diefstal van geld en reisdocumenten uit een vervoermiddel niet gedekt is.

Ook bij de inboedelverzekering stellen wij eisen aan uw voorzichtigheid, met name voor kostbaarheden.

Als een verzekerde de verplichte preventiemaatregelen niet neemt of niet aan de eisen van voorzichtigheid voldoet, kan dat gevolgen hebben voor het recht op hulp, een uitkering of schadevergoeding.

Zowel in de Algemene Voorwaarden en in de Bijzondere Voorwaarden zijn verplichtingen opgenomen. Ook in clausules of op het polisblad kunnen verplichtingen staan vermeld. Als een verzekerde niet aan deze verplichtingen voldoet, kan hij zijn recht op hulpverlening, een uitkering of vergoeding van de schade verliezen.

Wijzigingen/Aantal en leeftijd van de verzekerde(n)

Bij sommige verzekeringen is het aantal verzekerden en/of de leeftijd(en) van de verzekerde(n) van belang. U moet daarom wijzigingen in het aantal verzekerden en/of de leeftijd(en) van de verzekerde(n) zo snel mogelijk aan ons doorgeven.

Als voorbeeld noemen wij motorrijtuigverzekeringen. Als de regelmatige bestuurder van een motorrijtuig een andere persoon wordt en de leeftijd van die persoon in een andere leeftijdsklasse valt, heeft dat gevolgen voor de premie.

Bij de Aansprakelijkheidsverzekeringen voor Particulieren en Doorlopende Reisverzekeringen is de gezinssamenstelling belangrijk.

Houdt u er rekening mee dat u verder onder meer de volgende wijzigingen zo snel mogelijk via uw adviseur aan ons moet doorgeven:

- wijziging van de verzekerde zaken;
- wijzigingen in, aan of in de omgeving van de verzekerde zaak, die van invloed kunnen zijn op het verzekerde risico, zoals de verhoging van de waarde van uw bezit of het groter worden van het gevaar voor schade of verlies;
- adreswijziging.

In de betreffende Bijzondere Voorwaarden vindt u de exacte verplichtingen en termijnen.

Aansprakelijkheid

De burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerde voor de schade die hij aan personen en/of zaken toebrengt.

(Schade door) Aardbeving

Schade die het gevolg is van een aardbeving en die ontstaat in de tijd waarin een aardbeving zich voordoet en in de periode van 24 uur nadat zich in of in de omgeving van de plaats waar de verzekerde zaak zich bevindt, de gevolgen van een aardbeving openbaren.

Accessoires en extra's in motorrijtuigverzekeringen

1. Accessoires (gratis meeverzekerd):

- zaken die geen deel uitmaken van de standaarduitrusting van het motorrijtuig en die in, op of aan een motorrijtuig kunnen worden bevestigd, zonder dat bij het aanbrengen of verwijderen van die zaken één of meer aanpassingen aan het motorrijtuig (moeten) plaatsvinden en/of onderdelen (moeten) worden vervangen;
- automatten, carkit (exclusief telefoon) en zaken die de veiligheid bevorderen (brandblusapparaat, gevarendriehoek, pechlamp, sleepkabel en verbanddoos);
- beeld- en geluidsapparatuur die in het motorrijtuig is of wordt gemonteerd, tot een waarde van maximaal € 500,-. De waarde boven € 500,- is meeverzekerd als daarvoor meerpremie is betaald.

2. Extra's (verzekerd als daarvoor meerpremie is betaald):

- zaken waarvoor bij het aanbrengen aanpassingen aan het motorrijtuig (moeten) plaatsvinden of onderdelen (moeten) worden vervangen. Wij bedoelen daarmee onder meer zaken, zoals airconditioning, gastank, lichtmetalen velgen, schuif- of kanteldak, spoilers, trekhaak, fietsenrek;
- ingebouwde autotelefoons en overige ingebouwde communicatie-, beeld-, geluids-, zend-, navigatie-, computer- en/of diefstalpreventieapparatuur.

3. Niet mee te verzekeren zaken zijn:

- detectie- en mobiele (tele)communicatieapparatuur die in het motorrijtuig is bevestigd of wordt meegenomen, inclusief een intercom die de verzekerde tijdens een rit draagt;
- zaken die los in of op het motorrijtuig worden meegenomen, zoals losse beeld-, geluids-, zend-, navigatie- en (hand)computerapparatuur, stratenboeken, foto- en filmapparatuur, cd's, kleding, paraplu's, reserveonderdelen, dekzeilen, gereedschap.

Alarmcentrale

De instantie die de hulpverlening regelt waar u volgens de Bijzondere Voorwaarden bij een gedekte gebeurtenis recht op heeft.

Atoomkernreacties

Iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt, zoals kernfusie, kernsplijting of kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.

Bereidingskosten

Kosten van maatregelen die:

- tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of namens verzekerde zijn getroffen en
- redelijkerwijs noodzakelijk zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade te voorkomen of te verminderen.

Onder bereidingskosten verstaan wij ook de schade die ontstaat aan zaken die bij het nemen van de genoemde maatregelen worden ingezet.

Braak

Het zich onrechtmatig toegang verschaffen door afsluitingen zo te verbreken, dat daardoor zichtbare beschadiging wordt toegebracht.

Brand

Een door verbranding veroorzaakt vuur buiten een haard, dat met vlammen gepaard gaat en dat in staat is zich op eigen kracht te verspreiden.

Onder brand verstaan wij in ieder geval niet:

- broeien, schroeien, smelten, verkolen en zengen;
- doorbranden van elektrische apparaten en motoren;
- oververhitten, doorbranden en -breken van ovens en ketels.

Onder schade door brand verstaan wij ook de schade die door het blussen van brand is ontstaan.

Contractduur

De op het polisblad omschreven periode waarvoor een verzekering is afgesloten.

Contractvervaldatum

De datum waarop de contractduur eindigt.

Dagwaarde

De verkoopwaarde van de verzekerde zaken in de staat, zoals die was op het moment direct voor de gebeurtenis.

Derde

Iedereen, met uitzondering van de aansprakelijk gestelde verzekerde.

Expertisekosten

Het salaris en de kosten van de deskundigen die voor de vaststelling van de schade worden ingeschakeld, zoals dat staat omschreven in de Algemene Voorwaarden.

Gebeurtenis

Een voorval of een reeks van voorvallen die met elkaar verband houden, waardoor schade ontstaat. De gebeurtenis moet plaatsvinden tijdens de looptijd van de verzekering.

Hulpverlening

Organisatie van hulp door de Alarmcentrale.

Indirecte neerslag

Water dat uitsluitend door hevige plaatselijke regenval buiten zijn normale loop treedt. Onder hevige plaatselijke regenval verstaan wij neerslag van ten minste 40 mm in 24 uur, 53 mm in 48 uur of 67 mm in 72 uur, op en/of in de nabijheid van de locatie waar de schade is ontstaan.

Joyriding/joyvaren

Het zonder toestemming van de eigenaar, bezitter of houder besturen van een voer- of vaartuig, zonder dat de bestuurder zich dat voertuig of vaartuig wil toe-eigenen.

Van besturen is sprake als de bestuurder het voer- of vaartuig bedient met de bedoeling om daarmee te (gaan) rijden of varen.

Luchtverkeer

1. een lucht- of ruimtevaartuig dat vertrekt, vliegt, landt of valt;
2. een projectiel, ontplofingsmiddel of ander voorwerp dat is vastgemaakt aan, losgeraakt van of geworpen of gevallen uit een lucht- of ruimtevaartuig;
3. een ander voorwerp dat geraakt is door een in 1 of 2 genoemde zaak;
4. luchtdruk die is ontstaan bij het starten en/of proefdraaien van lucht- of ruimtevaartuigen of bij het daarmee doorbreken van de geluidsbarrière.

Molest

1. Gewapend conflict

Elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, bestrijden met gebruik van militaire machtsmiddelen. Onder wapend conflict verstaan wij ook het wapend optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties.

2. Burgeroorlog

Een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van een zelfde staat, waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.

3. Opstand

Georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, dat is gericht tegen het openbaar gezag.

4. Binnenlandse onlusten

Min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen, die zich op verschillende plaatsen binnen een staat voordoen.

5. Oproer

Een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, die is gericht tegen het openbaar gezag.

6. Mouterij

Een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van de gewapende macht, die is gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

Nieuwwaarde

Het bedrag waarvoor nieuwe zaken van dezelfde soort en kwaliteit kunnen worden aangeschaft.

Ongeval

Een gebeurtenis waarbij rechtstreeks een geneeskundig vast te stellen lichamelijk letsel is toegebracht door een plotseling op het lichaam inwerkend van buiten komend geweld.

Ontploffing

Een hevige krachtsuiting van gassen of dampen die zich onverwachts ontwikkelt. Daarbij gelden de bepalingen die hierna volgen. Als de ontploffing

ontstaat in een - al dan niet gesloten - vat, dan is aan het vereiste van een hevige krachtsuiging die zich onverwachts ontwikkelt voldaan, als de wand van het vat onder de druk van de gassen en dampen die zich in het vat bevinden een zodanige scheiding heeft ondergaan, dat door het uitstromen van gas, damp of vloeistof uit de door de scheiding gevormde opening, de drukken van binnen en buiten het vat plotseling aan elkaar gelijk zijn geworden. Het maakt daarbij niet uit hoe deze gassen of dampen zijn ontstaan en of zij al vóór de ontploffing aanwezig waren of dat zij pas tijdens de ontploffing ontwikkeld werden. Als dit niet het geval is of als de ontploffing buiten een vat is ontstaan, dan moet de krachtsuiging de onmiddellijke werking zijn geweest van gassen of dampen die door een scheikundige reactie van vaste, vloeibare, gas- of dampvormige stoffen, of een mengsel daarvan, zijn ontwikkeld of tot uitzetting zijn gebracht.

Opruimingskosten

De kosten die worden gemaakt voor de afbraak, het wegruimen en het afvoeren van de verzekerde zaken. Deze kosten moeten het noodzakelijk gevolg zijn van een door deze verzekering gedekte gebeurtenis. Onder opruimingskosten verstaan wij niet de kosten die worden gemaakt voor het verwijderen of het voorkomen van verontreiniging(en) van de bodem, het water of de lucht.

Overstroming

Overstroming die het gevolg is van het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, ongeacht of de overstroming de oorzaak of het gevolg is van een door de verzekering gedekte gebeurtenis. Ook verstaan wij onder overstroming de uitstroming van water via scheuren, gaten en andere beschadigingen van waterkeringen.

Premie

Daar waar in de voorwaarden het woord premie wordt gebruikt, bedoelen wij de premie, inclusief de daarover verschuldigde assurantiebelaasting en kosten. De jaarlijks door u verschuldigde premie kan worden betaald in termijnen. Op het polisblad wordt aangegeven welke termijnpremie geldt: een maand-, kwartaal-, halfjaar- of jaarpremie.

Premievervaldatum

De datum waarop jaarlijks de premie voor het komende verzekeringsjaar van kracht wordt. Bij de berekening van de premie houden wij, voor zover van toepassing, rekening met indexering, schadevrije jaren en premieverhoging.

Rellen, relletjes en opstootjes

Incidentele geweldsmanifestaties, die niet onder molest vallen.

Salvagekosten

De kosten die door of namens de Stichting Salvage tijdens of direct na een brand worden gemaakt voor het geven van hulp en het treffen van de eerste en meest noodzakelijke maatregelen om schade te beperken.

Saneringskosten

De kosten:

1. om grond, grond- en oppervlaktewater op de locatie van de verzekerde of op de direct aangrenzende percelen van die locatie te onderzoeken, te reinigen, op te ruimen, op te slaan, te vernietigen en/of te vervangen om de verontreiniging hierin weg te nemen;
2. om de verontreiniging van grond, grond- en oppervlaktewater op de locatie van de verzekerde of op de direct aangrenzende percelen van die locatie te isoleren. De bereddingskosten zijn hierin begrepen.

Onder deze kosten vallen niet de kosten die te maken hebben met de herinrichting van het terrein.

Schade bij aansprakelijkheidsdekking

1. **Schade aan personen**
Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet met de dood tot gevolg, inclusief de schade die daaruit voortvloeit.
2. **Schade aan zaken**
Beschadiging, vernietiging of verloren gaan van roerende en/of onroerende zaken van anderen dan verzekerden, inclusief de schade die daaruit voortvloeit.

Sieraden

- Voorwerpen die zijn gemaakt om op of aan het lichaam te dragen en die geheel of gedeeltelijk bestaan uit (edel)metaal, (edel)gesteente, mineralen, ivoor, (bloed)koraal en parels.
- Horloges.

Storm

Wind met een snelheid van ten minste 14 meter per seconde (windkracht 7 of hoger).

U/uw

(Van) de persoon met wie wij de verzekering zijn aangegaan en die als 'verzekeringnemer' op het polisblad staat vermeld.

Verzekerde

- U;
 - de persoon/personen die in de Bijzondere Voorwaarden van de afzonderlijke verzekeringen of op het polisblad als verzekerde(n) voor die verzekering staat/staan vermeld;
 - de persoon/personen die volgens de Bijzondere Voorwaarden van de verzekering recht heeft/hebben op vergoeding
- In de voorwaarden wordt de verzekerde met 'hij', 'hem' of 'zijn' aangeduid. Hier kan ook 'zij' respectievelijk 'haar' worden gelezen.

Verzekerde bedrag

Het bedrag dat op het polisblad staat vermeld als maximaal uit te keren bedrag voor een verzekering of voor een specifieke dekking die onder een verzekering valt.

Verzekerde zaak/object, verzekerd belang

In de Bijzondere Voorwaarden wordt voor elke verzekering gespecificeerd welke zaken en belangen er onder de dekking vallen.

(Schade door) Vulkanische uitbarsting

Schade die het gevolg is van een vulkanische uitbarsting en die ontstaat in de tijd waarin een vulkanische uitbarsting zich voordoet en in de periode van 24 uur nadat zich in of in de omgeving van de plaats waar de verzekerde zaak zich bevindt, de gevolgen van een vulkanische uitbarsting openbaren.

Wij/ons/onze

Fortis ASR Schadeverzekering N.V.
K.v.K Utrecht 30031823
Archimedeslaan 10, 3584 BA Utrecht
Postbus 2072, 3500 HB Utrecht
Telefoon: (030) 257 91 11

Inhoud

Algemeen

- Artikel 1 Algemene bepalingen
- Artikel 2 De verzekeringsovereenkomst
- Artikel 3 Geldigheidsgebied

Aanvang, duur en einde van een verzekering

- Artikel 4 Aanvang en duur van een verzekering
- Artikel 5 Einde van een verzekering

Uitsluitingen

- Artikel 6 Algemene uitsluitingen

Schade

- Artikel 7 Verplichtingen bij schade en bij hulpverlening
- Artikel 8 Vaststelling van de schade aan de verzekerde zaak/zaken
- Artikel 9 Uitbetaling/termijnen
- Artikel 10 Schaderegeling met derden

Premie

- Artikel 11 Premiebetaling
- Artikel 12 Wijziging van de premie en/of de voorwaarden

Overige bepalingen

- Artikel 13 Strafgeding
- Artikel 14 Proceskosten en wettelijke rente
- Artikel 15 Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Persoonsregistratie

Toepasselijk recht en klachten

Artikel 1

Algemene bepalingen

1. Op het polisblad vermelden wij de verzekeringsovereenkomst(en) - die wij hierna verzekering(en) noemen - en de dekking(en) per verzekering.
2. De Algemene Voorwaarden en Algemene Begripsomschrijvingen zijn van toepassing op alle verzekering(en) die wij op het polisblad vermelden.
3. Voor de verzekering(en) die wij op het polisblad vermelden, gelden ook de Bijzondere Voorwaarden, clausules, eigen risico's en overige bepalingen die bij die verzekering(en) staan vermeld.
4. Als bepalingen in de Bijzondere Voorwaarden afwijken van bepalingen in de Algemene Voorwaarden, gaan de bepalingen in de Bijzondere Voorwaarden voor. Bepalingen en clausules die op het polisblad staan vermeld, gaan voor bepalingen in de Algemene en Bijzondere Voorwaarden.

Artikel 2

De verzekeringsovereenkomst

1. Zaak- of ongevallenverzekering

Een verzekering voldoet aan het vereiste van onzekerheid zoals dat is bedoeld in het Burgerlijk Wetboek, als de schade waarvoor de verzekerde een vergoeding vraagt het gevolg is van een gebeurtenis waarvan het voor u en voor ons op het moment van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor verzekerde:

- schade was ontstaan of;
- naar de normale loop van de omstandigheden nog schade zou ontstaan.

2. Aansprakelijkheidsverzekering

Een verzekering voldoet aan het vereiste van onzekerheid zoals dat is bedoeld in het Burgerlijk Wetboek, als de schade van een derde, waarvoor hij verzekerde aansprakelijk stelt het gevolg is van een gebeurtenis waarvan het voor u en voor ons op het moment van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor de derde:

- schade was ontstaan, of
- naar de normale loop van de omstandigheden nog schade zou ontstaan.

Artikel 3

Geldigheidsgebied

In de Bijzondere Voorwaarden is aangegeven voor welk gebied de betreffende verzekering geldig is.

Artikel 4

Aanvang en duur van een verzekering

1. Een verzekering is geldig vanaf de ingangsdatum die op het polisblad is aangegeven.
2. Op het polisblad staat de contractduur van een verzekering vermeld. Wij verlengen de verzekering met ingang van de contractvervaldatum stilzwijgend met de overeengekomen contractduur, behalve bij een beëindiging van de verzekering, zoals die is omschreven in het artikel Einde van de verzekering of in de Bijzondere Voorwaarden.
3. Een inboedelverzekering of een opstalverzekering gaat in op de ingangsdatum om 12:00 uur, alle overige verzekeringen om 00:00 uur. De dekking van een verzekering begint nooit eerder dan op het tijdstip waarop de verzekering tot stand komt, of waarop een voorlopige dekking is afgegeven.

Artikel 5

Einde van een verzekering

1. Een verzekering eindigt als u deze schriftelijk opzegt:
 - a. met ingang van de contractvervaldatum, maar alleen als wij uw opzegbrief minimaal 60 dagen voor de contractvervaldatum die op het polisblad staat vermeld, ontvangen hebben;
 - b. binnen 60 dagen nadat wij tegenover u, anders dan door opzegging, een beroep hebben gedaan op het niet nakomen van de mededelingsplicht die u had bij het aangaan van de verzekering. De verzekering eindigt dan op de datum van de dagtekening van uw opzegbrief;
 - c. binnen 30 dagen nadat wij op de hoogte zijn gebracht van een gebeurtenis die ons kan verplichten tot het geven van een vergoeding. De verzekering eindigt dan op de datum die u noemt in uw opzegbrief, maar niet eerder dan 60 dagen na de datum van de dagtekening van uw opzegbrief;
 - d. binnen 30 dagen nadat wij een vergoeding op grond van deze verzekering hebben gedaan of hebben afgewezen. De verzekering eindigt op de datum die u noemt in uw opzegbrief maar niet eerder dan 60 dagen na de datum van de dagtekening van uw opzegbrief;
 - e. als u een wijziging van de premie en/of voorwaarden zoals genoemd in het artikel Wijziging van de premie en/of voorwaarden niet accepteert. De verzekering eindigt dan op de wijzigingsdatum zoals in het genoemde artikel staat vermeld.
2. Een verzekering eindigt als wij deze schriftelijk opzeggen:
 - a. met ingang van de contractvervaldatum. Wij hanteren dan een opzegtermijn van ten minste 60 dagen;
 - b. binnen 60 dagen nadat wij hebben ontdekt dat u de mededelingsplicht die u bij het aangaan van de verzekering had, niet bent nagekomen en:
 - u daarbij heeft gehandeld met het opzet om ons te misleiden, of
 - wij de verzekering niet zouden hebben gesloten als u ons de juiste informatie had verstrekt;
 - c. binnen 30 dagen nadat wij op de hoogte zijn gebracht van een gebeurtenis die ons kan verplichten tot het geven van een vergoeding;
 - d. binnen 30 dagen nadat wij een vergoeding op grond van deze verzekering hebben gedaan of hebben afgewezen;
 - e. als de verzekerde over een gebeurtenis of schade met opzet een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven;
 - f. als u de premie niet volledig betaalt, niet op tijd betaalt of weigert te betalen nadat wij u hebben aangemaand.In de gevallen die in sub b t/m f staan genoemd, eindigt de verzekering op de datum die wij in de opzegbrief vermelden. In de gevallen die in sub c en d staan genoemd hanteren wij een opzegtermijn van ten minste 60 dagen.
3. Een verzekering eindigt direct zodra u geen belang meer hebt bij een verzekerde zaak en u de feitelijke macht daarover verliest. U moet ons daarvan zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 14 dagen, op de hoogte brengen. Bij uw overlijden geldt deze bepaling voor uw erfgenamen.
4. Een verzekering eindigt ook in de gevallen die in de Bijzondere Voorwaarden worden genoemd.
5. Het tijdstip waarop een verzekering eindigt, is bij inboedel- en opstalverzekeringen om 12:00 uur, bij alle overige verzekeringen om 00:00 uur.

Artikel 6

Algemene uitsluitingen

Wij verlenen geen dekking voor schade:

1. die is veroorzaakt door of verband houdt met:
 - a. molest;
 - b. atoomkernreacties.
De uitsluiting van atoomkernreacties geldt niet:
 - als deze te maken hebben met radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden. Deze nucliden moeten gebruikt worden of bestemd zijn om te gebruiken voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, onderwijskundige, wetenschappelijke doeleinden of niet-militaire beveiligingsdoeleinden en
 - er door de overheid een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen is afgegeven.

Voor zover er volgens de wet een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting van kracht. Onder 'wet' verstaan wij de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979 - 225). In deze wet is de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie opgenomen. Onder 'kerninstallatie' verstaan wij een kerninstallatie in de zin van deze wet of aan boord van een schip;
2. a. die op grond van een bestaande garantieregeling, leveringsovereenkomst of de verzekering van de reparateur en/of handelaar kan worden verhaald;
- b. die gedekt is op (een) andere verzekering(en) of daarop gedekt zou zijn wanneer deze verzekering niet zou hebben bestaan. In deze gevallen bieden wij uitsluitend dekking voor het verschil in de verzekerde bedragen;
- c. die al op basis van een wet of andere voorziening wordt vergoed. In deze gevallen vergoeden wij uitsluitend de gedekte schade die het bedrag overschrijdt waarop u of de verzekerde elders aanspraak kan maken.
De uitsluitingen in dit lid gelden niet voor de dekking voor Ongevallenverzekeringen;
3. als de premie niet betaald is, zoals omschreven in het artikel Premiebetaling;
4. die opzettelijk door, dan wel met goedvinden van een verzekerde is veroorzaakt. Deze uitsluiting geldt niet voor de verzekerde die aantoonbaar dat hem voor de genoemde omstandigheden geen verwijt kan worden gemaakt;
5. als de verzekerde over een schade, ongeval of gebeurtenis opzettelijk onware of onvolledige mededelingen doet of laat doen.

Artikel 7

Verplichtingen bij schade en bij hulpverlening

1. **Het melden van de schade**
Zodra de verzekerde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor ons tot een uitkeringsplicht kan leiden, moet hij:
 - die gebeurtenis zo snel mogelijk bij ons melden en ons een volledig ingevuld en door hem ondertekend schadeformulier toezenden;
 - meteen contact opnemen met de Alarmcentrale, als de hulp van deze instantie volgens de Bijzondere Voorwaarden wordt ingeroepen.
2. **Het verstrekken van informatie**
De verzekerde moet zo snel mogelijk alle originele bewijsstukken, gegevens en documenten die voor ons van belang zijn om onze uitkeringsplicht te kunnen beoordelen, aan ons toezenden, of als deze door ons is/zijn ingeschakeld aan de betreffende deskundige(n).
Als de Alarmcentrale bepaalde stukken van de verzekerde vraagt, moet hij deze naar de Alarmcentrale zenden.
De informatie die de verzekerde verstrekt, gebruiken wij om de omvang van de vergoeding vast te stellen en om het recht op vergoeding te bepalen.
3. **Het verlenen van medewerking**
 - a. De verzekerde moet:
 - aanwijzingen van ons, van de door ons aangewezen deskundigen of van de Alarmcentrale opvolgen;
 - zijn volledige medewerking verlenen aan de schaderegeling en

- onderzoeken;
- alles nalaten wat onze belangen kan schaden;
- alles doen wat redelijkerwijs mogelijk is om schade te voorkomen of te verminderen.

- b. Als er een gebeurtenis plaatsvindt, die voor ons tot een uitkeringsplicht kan leiden, mag de verzekerde zich niet uitlaten over zijn eventuele schuld of aansprakelijkheid en geen (toezegging van) betaling of schikking doen.
 - c. De verzekerde moet bij diefstal, vermissing, verduistering of enig ander strafbaar feit direct aangifte doen bij de politie. In het buitenland moet u die aangifte ter plaatse doen. Het bewijs van de aangifte moet u ons zo snel mogelijk toesturen.
 - d. Als wij daarom vragen, moet de verzekerde zijn rechten op een gestolen of vermiste zaak aan ons overdragen.
 - e. De verzekerde moet het ons zo snel mogelijk melden als er een strafvervolgung tegen hem wordt ingesteld. Als wij de verzekerde door een advocaat willen laten bijstaan, zullen wij in overleg met de verzekerde een advocaat voor de verdediging inschakelen. De verzekerde moet zich dan door die advocaat laten bijstaan en hem alle medewerking verlenen die hij van verzekerde vraagt.
4. **Sanctie bij het niet nakomen van verplichtingen**
In de Algemene Voorwaarden en in de Bijzondere Voorwaarden zijn verplichtingen opgenomen. Ook in clausules of op het polisblad kunnen verplichtingen staan vermeld. De verzekerde kan geen enkel recht aan de verzekering ontnemen als hij één of meer van deze verplichtingen, niet is nagekomen en hij:
- a. daardoor onze belangen heeft geschaad en/of
 - b. het opzet had om ons daardoor te misleiden. Dit geldt niet als de misleiding het verval van rechten niet rechtvaardigt.

Artikel 8

Vaststelling van de schade aan de verzekerde zaak/zaken

Bij schade aan of verlies van de verzekerde zaak/zaken wordt de omvang van de schade vastgesteld:

- in overleg met de verzekerde of
 - door een door ons benoemde deskundige.
- Bij een inboedelverzekering of een opstalverzekering heeft de verzekerde zelf ook de mogelijkheid om een deskundige te benoemen om de schade te laten vaststellen. Bij overige schadeverzekeringen mag u bij een geschil met de door ons benoemde deskundige zelf een deskundige benoemen. Voor het geval dat beide deskundigen het niet eens kunnen worden over het schadebedrag, benoemen zij vooraf een derde deskundige. De derde deskundige overlegt met de 2 andere deskundigen en stelt daarna de omvang van de schade bindend vast binnen de grenzen van de door de andere deskundigen vastgestelde bedragen. Alle hiervoor genoemde deskundigen moeten zich aan de 'Gedragscode Expertiseorganisaties' hebben geconformeerd.
Wij vergoeden het salaris en de kosten van alle deskundigen, behalve wanneer zij zich niet hebben geconformeerd aan de hiervoor genoemde gedragscode. Het salaris en de kosten van de door de verzekerde benoemde deskundige vergoeden wij tot maximaal de hoogte van het salaris en de kosten van de door ons benoemde deskundige. Wanneer dat nodig is, vergoeden wij de kosten boven het verzekerde bedrag dat voor de betreffende verzekering van toepassing is.

Artikel 9

Uitbetaling/termijnen

1. Wij vergoeden de schade aan de verzekerde zaak binnen 4 weken nadat wij alle gegevens in ons bezit hebben die betrekking hebben op de schade en voor ons noodzakelijk zijn om de schade te kunnen beoordelen. Binnen deze termijn zijn wij geen wettelijke rente verschuldigd.
2. Een rechtsvordering tegen ons om een uitkering te doen verjaart na 36 maanden nadat de opeisbaarheid daarvan bij de verzekerde bekend werd. Als in het geval van dekking tegen aansprakelijkheid de rechtsvordering van een derde tegen de verzekerde is ingesteld binnen de verjarings- of vervaltermijn die daarvoor in de wet is geregeld, verjaart de rechtsvordering die de verzekerde tegen ons instelt niet eerder dan 6 maanden daarna.

3. De verzekerde of zijn gemachtigde ontvangt een mededeling als wij een definitief standpunt hebben ingenomen over het verzoek tot vergoeding. Een definitief standpunt houdt in:
 - a. afwijzing van het verzoek tot vergoeding of
 - b. (een aanbod van) vergoeding als definitieve regeling.De verzekerde kan ons standpunt betwisten. Hij moet dit doen binnen een termijn van 6 maanden. Die termijn gaat in op de dag dat de rechthebbende of zijn gemachtigde van ons standpunt op de hoogte was. Na deze termijn verjaart de rechtsvordering tegen ons.

Artikel 10

Schaderegeling met derden

Wij nemen de regeling en de vaststelling van de schade van derden op ons. Wij hebben het recht derden rechtstreeks schadeloos te stellen en schikkingen met hen te treffen.

Wij houden daarbij rekening met de belangen van de verzekerde.

Artikel 11

Premiebetaling

1. **Premiebetaling**
U moet de premie vooruitbetalen, binnen 30 dagen nadat u deze verschuldigd bent. Wanneer er sprake is van betaling in termijnen geldt de genoemde periode voor iedere termijn.
2. **Niet betalen van de premie**
Als u het totaal verschuldigde bedrag:
 - niet volledig betaalt,
 - niet op tijd betaalt of
 - weigert te betalen,verlenen wij geen dekking voor gebeurtenissen die plaatsvinden na de termijn van 30 dagen die in lid 1 staat genoemd. U moet het verschuldigde bedrag alsnog betalen.
De dekking gaat weer in 1 dag nadat wij alle verschuldigde bedragen hebben ontvangen en geaccepteerd.

Artikel 12

Wijziging van de premie en/of de voorwaarden

1. Wij hebben het recht de premie en/of de voorwaarden van alle verzekeringen in een bepaalde groep tegelijk en op een door ons te bepalen datum te wijzigen. Valt één van uw verzekeringen in die groep, dan kunnen wij de premie en/of de voorwaarden van uw verzekering volgens die wijziging aanpassen.
Ook de Algemene Voorwaarden kunnen wij en-bloc aanpassen.
2. Wij brengen u van wijzigingen in de premie en/of voorwaarden schriftelijk op de hoogte. Als u het niet eens bent met een wijziging, moet u dat binnen 30 dagen na onze berichtgeving schriftelijk aan ons laten weten. Als wij geen bericht van u ontvangen, nemen wij aan dat u met de wijziging hebt ingestemd. Als u de wijziging niet accepteert, eindigt de betreffende verzekering op de dag dat volgens onze schriftelijke mededeling de wijziging zou ingaan, maar niet eerder dan 30 dagen na de datum van dagtekening van onze mededeling. De beëindiging geldt alleen voor de betreffende verzekering.
3. De mogelijkheid om uw verzekering op te zeggen geldt niet als:
 - a. de wijziging van de premie en/of de voorwaarden het gevolg is van wettelijke regelingen of bepalingen;
 - b. wij de premie verlagen, maar de dekking niet beperken;
 - c. wij de dekking uitbreiden, maar de premie niet verhogen.

Artikel 13

Strafgeding

1. Als een verzekerde strafrechtelijk wordt veroordeeld, kunnen wij hem niet verplichten hoger beroep in te stellen.
2. Wij vergoeden geen geldboetes of bedragen, die de verzekerde betaalt om strafvervolgung te voorkomen.

Artikel 14

Proceskosten en wettelijke rente

Ongeacht of het verzekerde bedrag, dat voor een verzekering van toepassing is, voldoende is om bij een gebeurtenis de schade te vergoeden, betalen wij:

1. de kosten van procedures die met ons goedvinden of op ons verzoek worden gevoerd;
2. de kosten van rechtsbijstand die op ons verzoek wordt verleend;
3. de verschuldigde wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom.

Deze bepaling geldt niet voor de rechtsbijstandverzekeringen.

Artikel 15

Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

De (aangepaste) tekst van dit artikel is in overeenstemming met en beperkt tot het doel en de strekking van de tekst die door de NHT is vastgesteld.

1. Begripsomschrijvingen

In dit artikel en de bepalingen die daarop gebaseerd zijn, verstaan wij - voor zover niet anders blijkt - onder:

- a. **Terrorisme**
Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - die zijn begaan buiten het kader van een van de 6 vormen van molest (zie de Algemene Begripsomschrijvingen) die in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 zijn genoemd - in de vorm van een aanslag of een reeks van aanslagen die in tijd en oogmerk met elkaar samenhangen, als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet met de dood tot gevolg, en/of schade aan zaken ontstaat of op een andere manier economische belangen worden aangetast, waarbij aanmerkelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
- b. **Kwaadwillige besmetting**
Het - buiten het kader van een van de 6 vormen van molest (zie de Algemene Begripsomschrijvingen) die in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 zijn genoemd - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet met de dood tot gevolg, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen of op een andere manier economische belangen kunnen aantasten, waarbij aanmerkelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
- c. **Preventieve maatregelen**
Van overheidswege en/of door verzekeren en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - wanneer dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.
- d. **Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)**
Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de risico's die in sub a, b en c staan omschreven, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.
- e. **Verzekeringsovereenkomsten**
 1. Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 lid 1 sub p van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
 2. Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, als verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

3. Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, als verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- f. **In Nederland toegelaten verzekeraars**
- Schade-, levens- en zorgverzekeraars, zoals bedoeld in artikel 12 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en
 - natura-uitvaartverzekeraars, zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf,
- die bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.
2. **Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico**
- a. Wanneer en voor zover, met inachtneming van omschrijvingen die in lid 1.a, 1.b en 1.c staan, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die direct of indirect verband houdt met:
- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
 - handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
- hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar voor iedere bij hem ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar voor die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering al gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 aan te houden premiereserve voor de betrokken verzekering.
- b. De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Dit bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in 3 dagbladen die landelijk verschijnen.
- c. In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:
- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
 - gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars, zoals bedoeld in lid 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.
- Voor de toepassing van dit artikellid verstaan wij onder verzekerde locatie: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er ten minste één op het risicoadres is gelegen.
- Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als één verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.
3. **Uitkeringsprotocol NHT**
- a. Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.
- b. De NHT is, met in achtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend tegenover de verzekeraar, verzekeringnemer en verzekerden.
- c. Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft meegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, voor een vordering tot uitkering aan hem zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde op de in lid 3.a bedoelde uitkering daarvoor tegenover de verzekeraar aanspraak maken.
- d. De herverzekeringsdekking bij de NHT is op grond van bepaling 17 van het Protocol alleen van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen 24 maanden nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van dit artikel wordt beschouwd.

Persoonsregistratie

Persoonsgegevens die de verzekerde verstrekt bij de aanvraag of wijziging van een verzekering worden door ons of door een andere maatschappij die deel uitmaakt van Fortis ASR NV verwerkt voor het aangaan en uitvoeren van verzekeringsovereenkomsten of andere financiële diensten en het beheren van de relaties die daaruit voortvloeien. De door de verzekerde aangeleverde gegevens worden ook gebruikt bij het voorkomen en bestrijden van fraude en voor activiteiten gericht op de vergroting van ons klantenbestand. Deze laatstgenoemde activiteiten vinden in principe via uw adviseur plaats, omdat de distributie van onze producten en diensten via deze adviseur verloopt.

Op de verwerking van de persoonsgegevens is de gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen' van toepassing. In deze gedragscode worden de rechten en plichten van partijen bij de verwerking van gegevens weergegeven.

De volledige tekst kan de verzekerde opvragen bij het informatiecentrum van het Verbond van Verzekeraars, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, telefoon (070) 333 87 77.

Toepasselijk recht en klachten

1. Toepasselijk recht

Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.

2. Klachten

a. Intern klachtenbureau

Als de verzekerde klachten heeft over de bemiddeling, het totstandkomen en/of de uitvoering van de verzekeringen, kan hij deze klachten voorleggen aan ons Interne Klachtenbureau, Postbus 2072, 3500 HB Utrecht.

b. Stichting Klachteninstituut Verzekeringen (SKV)

Als de verzekerde ons oordeel niet bevredigend vindt, kan hij zich wenden tot: Stichting Klachteninstituut Verzekeringen Postbus 93560 2509 AN Den Haag Telefoon: (070) 333 89 99.

c. De rechter

Als de verzekerde geen gebruik wil maken van de mogelijkheden van de klachtenbehandeling of de behandeling of uitkomst niet bevredigend vindt, kan hij het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.

Inhoud

Algemeen

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijvingen

Artikel 2 Geldigheidsgebied

Artikel 3 Einde van de verzekering

Dekking

Artikel 4 Houtbewerking met machines meeverzekerd

Artikel 5 Aanvullende uitsluitingen

Uitkeringen

Artikel 6 Aanvullende verplichtingen

Artikel 7 Vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit

Artikel 8 Uitkering bij overlijden

Artikel 9 Uitkering bij blijvende invaliditeit

Artikel 10 Verhoging verzekerde bedragen en premie

Artikel 11 Begunstiging

Artikel 12 Wettelijke rente

Premie

Artikel 13 Premievaststelling

Artikel 14 Terugbetaling van premie

Overige bepalingen

Artikel 15 Wijziging van beroep of werkzaamheden

Artikel 1

Aanvullende begripsomschrijvingen

In deze Bijzondere Voorwaarden verstaan wij onder:

1. Blijvende invaliditeit

Blijvend geheel of gedeeltelijk (functie-)verlies van een lichaamsdeel of orgaan van het lichaam van de verzekerde.

2. Ongeval

Naast het begrip ongeval, zoals dat in de Algemene

Begripsomschrijvingen staat vermeld, verstaan wij onder ongeval ook:

- a. acute vergiftiging door het plotseling en ongewild binnenkrijgen van gassen, dampen en vloeibare of vaste stoffen. Vergiftiging door het binnenkrijgen van allergenen of ziektekiemen is hiervan uitgezonderd;
- b. plotseling en ongewild binnenkrijgen van stoffen of voorwerpen in het spijsverteringskanaal, de luchtwegen, de ogen en/of de oren, waardoor inwendig letsel ontstaat. Letsel door het binnenkrijgen van allergenen of ziektekiemen is hiervan uitgezonderd;
- c. besmetting of vergiftiging door een onvrijwillige val in het water of een andere vloeibare of vaste stof;
- d. bevriezing, verbranding, verdrinking, verstikking, zonnesteek, hitteberoerte, blikseminslag en de lichamelijke gevolgen van elektrische ontladingen en etsing door bijtende stoffen;
- e. verhongering, verdorsting, uitputting en zonnebrand als de verzekerde geïsoleerd raakt bij een natuurramp, instorting, invriezing, insneeuwing, noodlanding, schipbreuk of door een andere grote algemene ramp;
- f. plotselinge verstuiking, ontwrichting en spier- en bandweefselcheuring. De aard en de plaats van deze letsels moeten geneeskundig vast te stellen zijn;
- g. complicaties en verergeringen van het ongevalletsel die een direct gevolg zijn van eerstehulpverlening of van een behandeling die door een ongeval noodzakelijk is geworden. Deze behandeling moet zijn verricht door of op voorschrift van een door de bevoegde instanties erkende arts;
- h. wondinfectie of bloedvergiftiging die een direct gevolg is van een ongevalletsel;
- i. HIV-besmetting die het gevolg is van een bloedtransfusie of een injectie met een besmette naald tijdens een (be)handeling die door een arts is voorgeschreven. Deze (be)handeling moet uitgevoerd zijn door een door de bevoegde instanties erkende arts of verpleegkundige in een door de bevoegde instanties erkend ziekenhuis;
- j. whiplashtrauma gevolgd door het post-whiplashsyndroom, waaronder wij in ieder geval verstaan lichamelijke functionele beperkingen die het gevolg zijn van een cervikaal of lumbaal acceleratie-/deceleratieletsel van de wervelkolom;
- k. een ongeval dat de verzekerde overkomt tijdens handelingen die hij verricht om mensen, dieren, zaken en/of zichzelf te redden;
- l. een ongeval dat de verzekerde overkomt tijdens rechtmatige zelfverdediging.

3. Verzekerde

De persoon die op het polisblad als verzekerde staat vermeld.

Artikel 2

Geldigheidsgebied

De verzekering is geldig in de hele wereld.

Artikel 3

Einde van de verzekering

1. In afwijking van de bepalingen in de Algemene Voorwaarden eindigt deze verzekering:
 - in de gevallen die in de bepalingen in lid 1.a, b en e en in lid 2.b, e en f in het artikel Einde van de verzekering in de Algemene Voorwaarden zijn opgenomen;
 - direct als u zich in het buitenland vestigt.
2. Deze verzekering eindigt ook:
 - a. voor een verzekerde in de gevallen, die zijn genoemd in het artikel Wijziging van beroep of werkzaamheden;
 - b. voor de verzekerde die 65 jaar is geworden, met ingang van de eerstkomende premieevaldatum nadat hij 65 jaar is geworden;
 - c. direct als de verzekerde zich in het buitenland vestigt.

Artikel 4

Houtbewerking met machines meeverzekerd

Wanneer op het polisblad staat vermeld dat het werken met houtbewerkingsmachines is meeverzekerd, is de uitsluiting die is genoemd in lid 2.1 van het artikel Aanvullende Uitsluitingen niet op deze verzekering van toepassing.

Artikel 5

Aanvullende uitsluitingen

De uitsluitingen die in de Algemene Voorwaarden voor schade zijn opgenomen, gelden ook voor deze ongevalverzekering. Daarnaast gelden de volgende bepalingen.

1. Wij verlenen geen dekking voor overlijden van de verzekerde door zelfdoding of blijvende invaliditeit die is ontstaan door een poging daartoe.
 2. Wij verlenen geen dekking voor ongevalletsel dat is ontstaan, bevordert of verergerd:
 - a. door grove schuld van de verzekerde of een begunstigde. Deze uitsluiting geldt niet voor:
 - de verzekerde die aantoonbaar dat hem voor de genoemde omstandigheden geen verwijt kan worden gemaakt;
 - de begunstigde die aantoonbaar dat hem of de verzekerde geen verwijt kan worden gemaakt;
 - b. door een ongeval dat de verzekerde is overkomen als gevolg van overmatig alcoholgebruik. Er is sprake van overmatig alcoholgebruik als het bloedalcoholgehalte 0,8 promille of hoger is of het ademalcoholgehalte 350 microgram of hoger is;
 - c. door gebruik van geneesmiddelen, bedwelmende, verdovende of opwekkende middelen. Deze uitsluiting geldt niet als:
 - het gebruik overeenkomt met het voorschrift dat een arts c.q. apotheek heeft verstrekt en
 - er geen waarschuwingen in de bijsluiter staan waaruit blijkt dat het medicijn het reactievermogen vermindert;
 - de hiervoor genoemde middelen tegen de wil of zonder medeweten van de verzekerde zijn toegediend.
- Wij doen geen beroep op deze bepaling als een begunstigde op het moment van het ongeval werd onderhouden door de verzekerde die als gevolg van dat ongeval overlijdt;
- d. door een ongeval dat de verzekerde is overkomen tijdens het besturen van een motorrijtuig, zonder dat hij in het bezit was van een daarvoor geldig Nederlands rijbewijs of rijvaardigheidsbewijs;

- e. door een ongeval dat de verzekerde die jonger is dan 23 jaar is overkomen als bestuurder van een motor met een cilinderinhoud van 50 cc of meer;
 - f. door een ongeval dat de verzekerde is overkomen als bestuurder of passagier van een motor of bromfiets, zonder dat hij daarbij een valhelm droeg. Deze uitsluiting geldt niet als de verzekerde aantoonbaar dat het letsel geen gevolg is van het niet dragen van een valhelm;
 - g. door een ongeval dat de verzekerde is overkomen in de tijd dat hij gebruik maakt van een luchtvaartuig. Deze uitsluiting geldt niet als de verzekerde passagier is van een luchtvaartuig dat gebruikt wordt voor openbaar personenvervoer;
 - h. tijdens varen op andere wateren dan binnenwateren, als er sprake is van wedstrijden, solovaren of varen met vaartuigen die niet geschikt of uitgerust zijn voor de zeevaart;
 - i. door een ongeval dat de verzekerde is overkomen bij de training voor, het voorbereiden tot of het deelnemen aan gevaarlijke activiteiten of sporten, zoals onder meer:
 - abseilen, klettern, bergbeklimmen;
 - het maken van gletsjertochten, behalve als deze worden gemaakt onder begeleiding van een erkende gids;
 - bergwandelingen of bergtochten over wegen of terreinen, die niet zonder bezwaar voor ongevoelden begaanbaar zijn;
 - bungee-jumping, wildwatervaren, raften;
 - wintersportwedstrijden (behalve Gästerennen en Wisbiwedstrijden);
 - ijshockey;
 - snelheidsritten en wedstrijden met motorrijtuigen of motorvaartuigen. Wij bieden wel dekking tijdens het deelnemen aan betrouwbaarheids-, puzzelritten of soortgelijke evenementen;
 - vechtsporten, rugby, wielervedstrijden en wedstrijden te paard;
 - j. als de verzekerde buiten wedstrijdverband andere wintersporten beoefent dan alpineskiën, langlaufen, monoskiën, rodelen anders dan op een wedstrijdbaan, schaatsen, skibob, skizeilen, sleeën, snowboarden, surfskiën, swingbo en ijszeilen. De hiervoor genoemde sporten zijn wel uitgesloten als de verzekerde deze beoefent:
 - in wedstrijdverband;
 - zonder deskundige begeleiding buiten de gebieden die daarvoor voor het publiek zijn aangewezen;
 - k. als de verzekerde sport anders beoefent dan als onbetaald amateur of sportinstructeur;
 - l. als de verzekerde beroepsmatig gebruik maakt van houtbewerkingsmachines;
 - m. als de verzekerde betrokken is bij het opzettelijk plegen van of het deelnemen aan een misdrijf en bij pogingen daartoe.
3. Wij verlenen geen uitkering voor ongevallen die zijn ontstaan:
 - a. door een ziekelijke toestand of door lichamelijke of geestelijke afwijkingen van de verzekerde, behalve als deze omstandigheden een gevolg zijn van een ongeval waarvoor wij volgens deze verzekering een uitkering hebben gedaan of verschuldigd zijn;
 - b. door psychische aandoeningen, van welke aard ook, behalve als deze medisch aantoonbaar het rechtstreeks gevolg zijn van bij het ongeval ontstaan hersenletsel;
 - c. gedurende de tijd dat de verzekerde is gedetineerd. Dit betekent in elk geval dat de verzekerde geen recht heeft op een uitkering tijdens voorlopige hechtenis, gevangenisstraf en terbeschikkingstelling van de regering (tbs). Deze bepaling geldt zowel voor detentie in Nederland als in het buitenland.
 3. Als de melding niet wordt gedaan binnen de in lid 1 genoemde termijn, kan nog wel een recht op uitkering voor blijvende invaliditeit ontstaan, maar alleen als ons wordt aangetoond, dat:
 - de blijvende invaliditeit alleen het gevolg is van het ongeval;
 - de gevolgen van het ongeval niet door ziekte, gebrekkigheid of een abnormale lichaams- of geestesgesteldheid zijn vergroot;
 - de verzekerde in alle opzichten de voorschriften van de behandelend arts heeft opgevolgd.

De verzekerde kan geen rechten meer aan de polis ontnemen wanneer de melding van het ongeval ons later dan 36 maanden na het ongeval bereikt.
 4. De verzekerde of de begunstigde moet verder:
 - a. alle medewerking verlenen om ons de oorzaak van het ongeval en/of de doodsoorzaak te kunnen (laten) vaststellen. Hieronder valt zo nodig ook een in- en uitwendige schouwing van het stoffelijk overschot;
 - b. de verzekerde die door een ongeval getroffen is direct onder behandeling van een bevoegd arts (laten) stellen. De verzekerde moet al het mogelijke doen om het herstel te bevorderen en alles nalaten wat het herstel kan vertragen;
 - c. bij herstel of ontslag uit de geneeskundige behandeling ons daarvan zo snel mogelijk schriftelijk op de hoogte brengen;
 - d. alle gegevens die wij nodig achten aan ons of aan door ons aangewezen medische en andere deskundigen (laten) verstrekken en de daarvoor benodigde machtigingen verlenen;
 - e. geen feiten of omstandigheden verzwijgen of onjuist of onvolledig weergeven, die voor de vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit of het recht op uitkering van belang zijn;
 - f. zich zonnodig laten onderzoeken door een onafhankelijk arts die onze medisch adviseur aanwijst;
 - g. ons tijdens de behandeling van het verzoek om uitkering zo snel mogelijk laten weten als de verzekerde naar het buitenland gaat.

Artikel 7

Vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit

1. Bij de vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit houden wij geen rekening met het (toekomstige) beroep van de verzekerde of zijn (toekomstige) bezigheden.
2. Het bedrag van de uitkering voor blijvende invaliditeit stellen wij vast, zodra met betrekking tot het letsel dat de verzekerde heeft opgelopen een eindtoestand is bereikt.
3. De mate van invaliditeit wordt uiterlijk 24 maanden na de melding van het ongeval vastgesteld. Als de verzekerde daar de voorkeur aan geeft stellen wij de vaststelling uit. Als tot een dergelijk uitstel wordt besloten, kunnen wij één of meer voorschotten op het vermoedelijk uit te keren bedrag verlenen.
4. Overlijdt de verzekerde:
 - als gevolg van een oorzaak die geen verband houdt met het ongeval dat hem is overkomen en
 - voordat de mate van blijvende invaliditeit is vastgesteld, dan doen wij een uitkering op basis van de laatste gegevens die ons met betrekking tot de invaliditeit bekend zijn.
5. De bepaling van het percentage (functie)verlies vindt plaats volgens objectieve maatstaven en wel volgens de laatste uitgave van de American Medical Association (AMA-guide), aangevuld met richtlijnen van de Nederlandse specialistenvereniging.

Artikel 6

Aanvullende verplichtingen

Naast de verplichtingen die in de Algemene Voorwaarden zijn opgenomen, gelden de volgende bepalingen.

1. De verzekerde of de begunstigde moet, zodra hij op de hoogte is van een ongeval dat voor ons een aanleiding kan zijn om een uitkering te doen, die gebeurtenis zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen 90 dagen na de ongevalsdatum, bij ons melden. Hij moet ons een volledig ingevuld en door hem ondertekend schadeformulier toezenden.
2. De begunstigde moet, wanneer de verzekerde door een ongeval overlijdt, ons daarvan in ieder geval zo snel op de hoogte stellen, dat vóór de teraardebestelling of crematie een in- en uitwendige schouwing van het stoffelijk overschot nog mogelijk is.

Artikel 8

Uitkering bij overlijden

1. Wanneer de verzekerde als rechtstreeks en uitsluitend gevolg van een ongeval overlijdt, keren wij het verzekerde bedrag uit dat op het moment van het ongeval voor overlijden geldt.
2. Als wij voor dezelfde verzekerde voor hetzelfde ongeval al een uitkering voor blijvende invaliditeit hebben gedaan, brengen wij deze uitkering in mindering op de uitkering voor overlijden.
3. Wanneer de uitkering die wij voor blijvende invaliditeit hebben gedaan hoger is dan het bedrag dat wij bij overlijden moeten uitkeren, dan vorderen wij het meerdere niet terug.

4. Wanneer de verzekerde in het buitenland is overleden door een ongeval, vergoeden wij de kosten die verband houden met het vervoer van het stoffelijk overschot naar Nederland. Wij vergoeden deze kosten alleen als deze niet zijn gedekt onder de voorwaarden van een andere verzekering of niet in aanmerking komen voor vergoeding op basis van een voorziening.

Artikel 9

Uitkering bij blijvende invaliditeit

1. De uitkering voor blijvende invaliditeit van de verzekerde als rechtstreeks en uitsluitend gevolg van een ongeval vindt plaats op basis van het verzekerde bedrag dat op het moment van het ongeval voor blijvende invaliditeit geldt.
2. In de gevallen die hierna staan vermeld, keren wij het daarachter vermelde percentage van het verzekerde bedrag uit:
 - a. ongeneeslijke gehele krankzinnigheid of ongeneeslijke algehele verstoring van de geest als gevolg van hersenletsel 100%
 - b. verlies van het gehele gezichtsvermogen van beide ogen 100%
 - c. verlies van het gehele gezichtsvermogen van 1 oog 30%
Als wij op grond van deze verzekering al een uitkering voor verlies van het gehele gezichtsvermogen van het andere oog hebben gedaan 70%
 - d. verlies van het gehele gehoorvermogen van beide oren 60%
 - e. verlies van het gehele gehoorvermogen van 1 oor 25%
Als wij op grond van deze verzekering al een uitkering voor verlies van het gehele gehoorvermogen van het andere oor hebben gedaan 35%
 - f. verlies van het gehele spraakvermogen 50%
 - g. verlies van een long 25%
 - h. verlies van de mit 5%
 en bij algeheel verlies of het verlies van het gebruiksvermogen van:
 - i. een arm tot in het schoudergewricht 75%
 - j. een arm in of boven het ellebooggewricht 70%
 - k. een hand of een arm beneden het ellebooggewricht 65%
 - l. een duim 25%
 - m. een wijsvinger 15%
 - n. een middelvinger 12%
 - o. een ringvinger of een pink 12%
 - p. alle vingers van een hand 65%
 - q. een been tot in het heupgewricht 75%
 - r. een been in of boven het kniegewricht 60%
 - s. een voet of een been beneden het kniegewricht 50%
 - t. een grote teen 10%
 - u. één van de andere tenen 5%
 - v. de reuk of de smaak 10%
 - w. het gehele natuurlijke gebit 20%
3. Bij gedeeltelijk verlies of bij gedeeltelijk verlies van het gebruiksvermogen in de gevallen die in lid 2 staan genoemd, keren wij naar verhouding een deel van het genoemde percentage uit.
4. In geval van gedeeltelijk verlies van het blijvende natuurlijke gebit gaan wij voor de berekening van de uitkering steeds uit van 32 gebitselementen. Onder gedeeltelijk verlies verstaan wij hier het volledige verlies van het gebruiksvermogen van het (de) betreffende gebitselement(en).
5. In andere gevallen van blijvende invaliditeit dan die in lid 2 staan genoemd, bepalen wij de uitkering naar de mate van invaliditeit, zoals die is veroorzaakt door het ongeval.
6. Als een bestaande invaliditeit door een ongeval wordt vergroot, dan doen wij een uitkering op basis van de invaliditeit na dat ongeval, verminderd met de graad van invaliditeit die vóór het ongeval al bestond. Wij nemen daarbij de maatstaven in acht die in dit artikel zijn vastgesteld.
7. Voor één of meer achtereenvolgende ongevallen binnen 24 uur keren wij per verzekerde in totaal niet meer uit dan het verzekerde bedrag dat op het moment van het laatste ongeval voor blijvende invaliditeit geldt.
8. Als de verzekerde op de wijze zoals die staat omschreven in lid 2.i in het artikel Aanvullende begripsomschrijvingen met HIV besmet raakt, doen wij een eenmalige uitkering van € 5.000,-.
9. Bij vaststelling van het post-whiplashsyndroom volgens de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Neurologie doen wij een éénmalige uitkering van maximaal 8% van het verzekerde bedrag voor blijvende invaliditeit.

Artikel 10

Verhoging verzekerde bedragen en premie

Wanneer dat op het polisblad staat vermeld, stijgen de verzekerde bedragen en de premie jaarlijks op de premieervaldatum met het aangegeven percentage. U heeft vanaf het vijfde jaar na het aangaan van de verzekering jaarlijks het recht de stijging per de eerstkomende premieervaldatum te beëindigen.

Bij de vaststelling van een uitkering gelden de verzekerde bedragen die op de datum van het ongeval zijn bereikt.

Artikel 11

Begunstiging

1. De verzekerde is de begunstigde voor de uitkeringen die wij op grond van deze verzekering doen.
2. De erfgenamen zijn de begunstigden voor de uitkering voor het overlijden van de verzekerde. De erfgenamen krijgen een uitkering in dezelfde verhouding als waarin zij delen in de nalatenschap.
3. U hebt het recht een andere begunstiging in de polis op te laten nemen, voor zover de wettelijke regelingen dat toelaten. De wijziging is pas geldig als deze door ons in de polis is aangetekend.
4. De overheid kan niet als begunstigde optreden.

Artikel 12

Wettelijke rente

In afwijking van de Algemene Voorwaarden gelden voor de wettelijke rente de volgende bepalingen.

1. Als de mate van blijvende invaliditeit binnen 12 maanden na de ongevalsdatum nog niet is vastgesteld, vergoeden wij de wettelijke rente vanaf de 366e dag na de dag waarop het ongeval heeft plaatsgevonden.
2. Als het ongeval later dan binnen 90 dagen na het ongeval bij ons wordt gemeld, vergoeden wij de wettelijke rente pas vanaf de 366e dag nadat de melding door ons is ontvangen.
3. In beide gevallen eindigt het recht op vergoeding van de wettelijke rente op de dag dat wij de uitkering doen. De wettelijke rente vergoeden wij tegelijkertijd met de uitkering aan de begunstigde.

Artikel 13

Premievaststelling

1. De premie bepalen wij onder meer aan de hand van:
 - a. de aard van het beroep;
 - b. de gekozen dekkingen;
 - c. de hoogte van de te verzekeren bedragen.
2. Als wij een onjuistheid vaststellen in de gegevens die in lid 1 staan genoemd, kunnen wij de premie en de voorwaarden herzien. Wij zullen u dan van deze herziening op de hoogte brengen. De herziening kan met terugwerkende kracht plaatsvinden.

Artikel 14

Terugbetaling van premie

Wanneer de verzekering tussentijds wordt beëindigd, betalen wij de premie over het resterende deel van de verzekeringstermijn alleen terug wanneer er sprake is van de voorvallen die wij noemen in lid 2 en 3 van het artikel Wijziging van beroep of werkzaamheden.

Artikel 15

Wijziging van beroep of werkzaamheden

1. Als de aard van het beroep of van de werkzaamheden van de verzekerde wijzigt, moet hij ons dat binnen 30 dagen na de wijziging laten weten.
2. Als deze wijziging naar ons oordeel een verlichting van het risico inhoudt, passen wij met ingang van de datum van de wijziging de premie en/of de voorwaarden aan. Wij betalen dan de premie over het resterende deel van de verzekeringstermijn terug.
3. Als de wijziging naar ons oordeel een verzwaring van het risico inhoudt, kunnen wij de premie en/of de voorwaarden met ingang van de datum van de wijziging herzien of de verzekering opzeggen. Wij hanteren dan een opzegtermijn van 30 dagen. Wij betalen dan de premie over het resterende deel van de verzekeringstermijn terug. Als u niet akkoord gaat met de voorgestelde wijziging van de premie en/of de voorwaarden kunt u binnen 30 dagen nadat de wijziging aan u is voorgesteld de verzekering direct opzeggen. Wij betalen dan de premie over het resterende deel van de verzekeringstermijn terug. Als u de melding van de wijziging niet tijdig aan ons hebt doorgegeven, verlenen wij alleen dekking als de verzekerde aantoont dat het ongeval dat hem is overkomen geen verband houdt met de wijziging.